

CLUB DE LECTURA Curs 2023-24

EL VIATGE

Luigi Pirandello

**DILLUNS, 27 DE MAIG
A 2/4 DE 5 DE LA TARDA**

Coordina:
Magda Bosc i Rocamora

Luigi Pirandello

(Agrigent, Sicília, Itàlia, 28 de juny de 1867 - Roma, 10 de desembre de 1936)

Fou un reconegut dramaturg, novel·lista i escriptor de relats curts italià, guardonat amb el Premi Nobel de Literatura l'any 1934. És considerat un dels autors teatrals més rellevants de l'Europa d'entreguerres.

Biografia

Va nàixer el 28 de juny del 1867 en una contrada rural anomenada, en sicília, Càvusu, a la perifèria de Girgenti, la ciutat que posteriorment (el 1927) fou reanomenada Agrigent.

Fill de Caterina Ricci-Gramitto i Stefano Pirandello, comerciant garibaldí de classe mitjana però d'ascendència il·lustre, inversor en la indústria del sofre, tant els Pirandello com els Ricci-Gramitto eren fortament antiborbònics i participaven activament en el moviment d'Il Risorgimento, destinat a la unificació democràtica d'Itàlia. Stefano va arribar a participar en la famosa aventura d'*Els Mil*, seguint Garibaldi a la Batalla d'Aspromonte, mentre Caterina, que a penes comptava amb tretze anys, va haver d'emigrar junt amb el seu pare a Malta, on havia estat enviat a l'exili per la monarquia borbònica regnant.

Bust de Pirandello en un parc públic de Palerm

Com molts xiquets de l'època, Pirandello va rebre l'educació bàsica en la seua pròpia casa. El van fascinar les faules i llegendes de to màgic que la seua tutora Maria Stella solia narrar-li. A la precoç edat de dotze anys, va escriure la seua primera tragèdia. A insistència de son pare, es va inscriure en una escola tècnica, educació que va complementar amb l'estudi d'humanitats al *ginnasio*, per les quals sentia una major afinitat.

La seua infantesa va transcórrer entre Agrigent i Porto Empedocle, a la vora de la mar. Després de ser víctimes de maniobres fraudulentess, la família es va traslladar a Palerm l'any 1880. En aquesta ciutat, va acabar els estudis; es va capficar en la lectura de poesia italiana del segle XIX, especialment d'escriptors com Giosuè Carducci i Arturo Graf; va començar a escriure els primers poemes i es va enamorar de la seua cosina Lina. Durant aquest període, comencen els primers signes del seriós contrast que el separaria de son pare, quan Luigi va trobar certa correspondència que insinuava l'existència d'una relació extramarital per part de Stefano. El jove Pirandello va començar a

acostar-se emocionalment a sa mare, relació que es transformaria en una vertadera veneració, que tindria el seu punt culminant després de la mort de Caterina, en les pregones pàgines de la novel·la *Colloqui con i personaggi*, del 1915.

El seu amor per la seua cosina, inicialment vist amb desgrat, va ser de sobte pres amb gran seriositat per la família de Lina, que va demanar que Luigi abandonara els estudis per dedicar-se de ple a l'administració de les inversions familiars en el negoci del sofre, a fi que els joves pogueren casar-se aviat. L'any 1886, durant unes vacances, Luigi va visitar les mines de sofre de Porto Empedocle i va començar a treballar amb son pare: aquesta experiència va resultar essencial per a la seua obra, i les seues impressions es reflectirien en relats com *Il Fume*, *Ciàula scopre la Luna* i *I Vecchi e I Giovani*. El casament, que semblava imminent, va ser posposat i Pirandello es va inscriure a la Universitat de Palerm en els departaments de lleis i lletres. En el campus de la universitat, va cultivar l'amistat de joves ideòlegs com Enrico La Loggia, Giuseppe de Felice Giuffrida i Francesco de Lucca.

L'any 1887, ingressà a la Universitat de Roma, on va protagonitzar un seriós incident amb un professor, per la qual cosa es va veure obligat a abandonar la Casa d'Estudis. Es va traslladar a Bonn, on es graduà el 21 de març del 1891 amb una tesi en alemany sobre la llengua siciliana sota la direcció de Wendelin Foerster. Al cap de poc va tornar a Itàlia.

El 1897, fou nomenat professor de literatura italiana a l'Institut Superior de Magisteri. Un terratrèmol va provocar danys irreparables en la mina de sofre en què son pare tenia invertits els béns i el dot de Maria Antonietta, la qual cosa li va causar greus dificultats econòmiques i una forta depressió. El 1904, va publicar la seua novel·la *Il Fu Mattia Pascal (El difunt Maties Pascal)*, possiblement basada en aquesta traumàtica experiència, que es va constituir en un enorme èxit, i fou traduïda ràpidament a uns quants idiomes.

Pirandello va morir el 10 de desembre del 1936 a la seva residència de Roma.

Obra literària

Dels sentiments de decepció que els seus pares, especialment Caterina, van patir després de l'establiment de la unificació i la seua posterior i traumàtica realitat, Pirandello extrauria bona part de l'atmosfera emocional que caracteritzaria els seus escrits, especialment la novel·la *I Vecchi e I Giovani (Els vells i els joves)*. És també possible que la sensació de traïció i ressentiment inculcara en

el jove Luigi la desproporció entre ideals i realitat que subratlla en el seu assaig *L'Umorismo* (*L'humorisme*).

L'any 1934, fou guardonat amb el Premi Nobel de Literatura *per la seva audaç i enginyosa renovació de l'art dramàtic i escènic*. (Extret de la Viquipèdia)